

Βρυξέλλες, 7 Μαρτίου 2018
(OR. en)

6911/18

CO EUR-PREP 16
POLGEN 25
ECOFIN 215
UEM 76
SOC 126
EMPL 93
COMPET 139
ENV 162
EDUC 92
RECH 100
ENER 96
JAI 204

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2018: Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ - Διαβίβαση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Διαβιβάζεται συνημμένα προς τις αντιπροσωπίες το κείμενο της σύστασης σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ.

Το Συμβούλιο «Γενικές υποθέσεις» της 20ής Μαρτίου 2018 καλείται να διαβιβάσει τη σύσταση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το Συμβούλιο θα προβεί στην τυπική έκδοση του κειμένου που περιέχει το παράρτημα αφού το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζητήσει τα σχετικά συμπεράσματά του, σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 136 σε συνδυασμό με το άρθρο 121 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών², και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

² ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οικονομική επέκταση στη ζώνη του ευρώ συνεχίζεται και καθίσταται όλο και πιο ευρεία σε όλες τις χώρες. Η ανάκαμψη τροφοδοτείται όλο και περισσότερο από την εγχώρια ζήτηση, με την ιδιωτική κατανάλωση ως τη βασική κινητήρια δύναμη για την αναζωπύρωση της ανάπτυξης και των επενδύσεων. Η απασχόληση συνέχισε να αυξάνεται σε όλη τη διάρκεια του 2016 και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2017. Το ποσοστό ανεργίας σημείωσε σημαντική μείωση, αν και εξακολουθεί να είναι υψηλότερο από ό, τι το 2008. Παρά ταύτα, η ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ χαρακτηρίζεται από χαμηλό δομικό πληθωρισμό και αύξηση των μισθών, μεγάλο πλεόνασμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και επίμονους χαμηλούς, παρότι βελτιούμενους, συντελεστές επενδύσεων. Ειδικότερα, η χαμηλή αύξηση των μισθών φαίνεται να οφείλεται στη συνεχιζόμενη νωθρότητα της αγοράς εργασίας σε ορισμένες οικονομίες, στις χαμηλές προσδοκίες για τον πληθωρισμό που υπεισέρχονται στις μισθολογικές διαπραγματεύσεις και στη χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας. Το πραγματικό εισόδημα των νοικοκυριών αυξήθηκε, αλλά παραμένει κάτω από τα επίπεδα του 2008 σε πολλές χώρες. Εξακολουθούν να υφίστανται αποκλίσεις μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ και ποσοστών ανεργίας. Τα ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας και ανεργίας των νέων παραμένουν υψηλά ενώ η φτώχεια, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η ανισότητα εξακολουθούν να απασχολούν σοβαρά αρκετά κράτη μέλη.
- (2) Συνολικά, με βάση την ανάγνωση των οικονομικών δεικτών για τη ζώνη του ευρώ, φαίνεται να υπάρχει δυνατότητα για περαιτέρω στήριξη της ζήτησης, των επενδύσεων και της αύξησης των αμοιβών, χωρίς κίνδυνο ενεργοποίησης πληθωριστικών πιέσεων, με παράλληλη ενίσχυση της εσωτερικής και εξωτερικής επανεξισορρόπησης και της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης και αυξανόμενο αναπτυξιακό δυναμικό. Ταυτόχρονα, πρέπει να παρακολουθούνται εκ του σύνεγγυς οι ενδείξεις νεοεμφανιζόμενων ανισορροπιών, π.χ. στην αγορά ακινήτων σε ορισμένα κράτη μέλη.³

³ Βλέπε έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2018.

- (3) Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ανισορροπίες στη ζώνη του ευρώ. Παρά τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μεταξύ των χωρών που είναι καθαροί οφειλέτες όσον αφορά τη διόρθωση των εξωτερικών τους ανισορροπιών, παραμένουν μεγάλα πλεονάσματα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε ορισμένες χώρες πιστωτές, που αποτυπώνουν μια γενικότερη υστέρηση της συνολικής ζήτησης. Το αποτέλεσμα είναι ένα πλεόνασμα για τη ζώνη του ευρώ ύψους 3,3 % του ΑΕΠ το 2016, το οποίο προβλέπεται να μειωθεί σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2019. Οι καθαρές διεθνείς επενδυτικές θέσεις των πιο χρεωμένων κρατών μελών βελτιώνονται με βραδύ ρυθμό και εξακολουθούν να απαιτούνται διαρκείς προσπάθειες επανεξισορρόπησης. Χώρες που εμφάνιζαν επί μακρόν μεγάλα ελλείμματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εξακολουθούν να έχουν μεγάλες αρνητικές καθαρές διεθνείς επενδυτικές θέσεις οι οποίες συνδυάζονται γενικά με υψηλό ιδιωτικό ή δημόσιο χρέος και συνιστούν ευπάθεια. Ταυτόχρονα, σε χώρες με μεγάλο πλεόνασμα τρεχουσών συναλλαγών πρέπει επίσης να καταβληθούν προσπάθειες για τη στήριξη της εγχώριας ζήτησης και του αναπτυξιακού δυναμικού και, μέσω αυτών, την επανεξισορρόπηση της ζώνης του ευρώ.
- (4) Η αύξηση των αμοιβών και η δημιουργία θέσεων εργασίας συμβάλλουν στην οικονομική ανάκαμψη στη ζώνη του ευρώ με τη στήριξη της συνολικής ζήτησης, μειώνουν τις ανισότητες και συμβάλλουν στην εξασφάλιση υψηλού βιοτικού επιπέδου στην περιοχή αυτή. Οι αποτελεσματικοί μηχανισμοί καθορισμού του επιπέδου των αμοιβών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αμοιβές είναι διαφοροποιημένες ανάλογα με τις συγκεκριμένες ανά τομέα συνθήκες που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις αλλαγές στην παραγωγικότητα. Η υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που αυξάνουν την παραγωγικότητα και η βελτίωση της ποιότητας και της σύνθεσης των δημόσιων δαπανών με στόχο τη στήριξη των επενδύσεων σε όλες τις χώρες, η προώθηση της αύξησης των αμοιβών με σεβασμό στον ρόλο των κοινωνικών εταίρων και της ενίσχυσης της δυναμικής της ζήτησης στις χώρες που είναι καθαροί πιστωτές, καθώς και η εφαρμογή μέτρων που συγκρατούν την αύξηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και αποσκοπούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στις χώρες που είναι καθαροί οφειλέτες θα συμβάλουν στην επιτάχυνση της διαδικασίας επανεξισορρόπησης στη ζώνη του ευρώ.
- (5) Η συνέπεια και η ισορροπία στο συνολικό μακροοικονομικό μείγμα πολιτικής της ζώνης του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και διαρθρωτικών πολιτικών, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση μιας πιο ακμαίας και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Κατά τα τελευταία έτη, η νομισματική πολιτική προσέφυγε στη χρήση νέων μη συμβατικών εργαλείων για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου της ΕΚΤ για τον πληθωρισμό, στηρίζοντας παράλληλα με τον τρόπο αυτό την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Η πορεία της νομισματικής πολιτικής και οι οικονομικές εξελίξεις καθιστούν απαραίτητη την εστίαση σε δημοσιονομικές και διαρθρωτικές πολιτικές. Για τη στήριξη του δυναμικού ανάπτυξης των οικονομιών μας απαιτούνται κατάλληλες φορολογικές πολιτικές και έμφαση στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

- (6) Ο ισχυρός συντονισμός των εθνικών δημοσιονομικών πολιτικών βάσει κοινών κανόνων είναι απαραίτητος για να επιτευχθεί ένας κατάλληλος συνολικός δημοσιονομικός προσανατολισμός για τη ζώνη του ευρώ και για την ομαλή λειτουργία της νομισματικής ένωσης. Οι κοινοί δημοσιονομικοί κανόνες είναι προσανατολισμένοι προς την επιδίωξη της βιωσιμότητας του χρέους σε εθνικό επίπεδο, ενώ ταυτόχρονα παρέχουν περιθώρια για μακροοικονομική σταθεροποίηση. Οι δημοσιονομικοί προσανατολισμοί σε επίπεδο κρατών μελών και σε συνολικό επίπεδο για τη ζώνη του ευρώ πρέπει, ως εκ τούτου, να εξισορροπήσουν τους στόχους της εξασφάλισης μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των εθνικών δημόσιων οικονομικών και της βραχυπρόθεσμης μακροοικονομικής σταθεροποίησης, τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ζώνης του ευρώ. Υπό το πρίσμα της τρέχουσας ευρείας οικονομικής ανάκαμψης στη ζώνη του ευρώ, παρά τα κατάλοιπα της κρίσης που υφίστανται ακόμα σε ορισμένες περιοχές, εξακολουθεί να ενδείκνυται για το 2018 ένας σε γενικά πλαίσια ουδέτερος δημοσιονομικός προσανατολισμός σε συνολικό επίπεδο για τη ζώνη του ευρώ. Απαιτείται μια κατάλληλη διαφοροποίηση των δημοσιονομικών προσπαθειών στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια και τις δευτερογενείς επιπτώσεις μεταξύ χωρών. Ταυτόχρονα, η βελτίωση των οικονομικών συνθηκών καθιστά απαραίτητη την επανοικοδόμηση δημοσιονομικών αποθεμάτων, με παράλληλη συνεχή ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού των οικονομιών μας.
- (7) Μια αποφασιστική βελτίωση της σύνθεσης και διαχείρισης των εθνικών προϋπολογισμών, τόσο στο σκέλος των εσόδων όσο και σε εκείνο των δαπανών, μεταξύ άλλων με αναπροσανατολισμό των πόρων προς επενδύσεις σε υλικά και άυλα στοιχεία, θα αυξήσει τον αναπτυξιακό αντίκτυπο των δημόσιων προϋπολογισμών και την παραγωγικότητα πιο μακροπρόθεσμα. Οι βελτιώσεις στη λειτουργία των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων και η καλή διαχείριση των ελέγχων των δαπανών υποστηρίζουν την άσκηση αξιόπιστων και φιλικών προς την ανάπτυξη δημοσιονομικών πολιτικών.
- (8) Μια καλά σχεδιασμένη δομή της φορολογίας έχει κομβική σημασία για την προώθηση της ανάπτυξης και της απασχόλησης, καθώς και για τη συμβολή στη μείωση των ανισοτήτων. Η απλούστευση και ο εκσυγχρονισμός των φορολογικών συστημάτων και η αντιμετώπιση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής είναι ουσιαστικής σημασίας για να καταστούν τα φορολογικά συστήματα πιο αποτελεσματικά και πιο δίκαια. Αυτό μπορεί να αποδεσμεύσει πόρους για δημόσιες επενδύσεις και, μεταξύ άλλων, εκπαίδευση και υγειονομική περίθαλψη και να συμβάλει στη στήριξη του γενικού επενδυτικού κλίματος, της ποιοτικής απασχόλησης και της οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης. Ειδικότερα, μέτρα κατά του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού (ΕΦΣ) είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση των εσόδων του κράτους, την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων, τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση των αυξανόμενων ανισοτήτων. Η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ) θα συμβάλει στην καταπολέμηση της φοροαποφυγής, με παράλληλη βελτίωση της ενιαίας αγοράς για τις επιχειρήσεις.

- (9) Τα διαρθρωτικά και θεσμικά χαρακτηριστικά των αγορών εργασίας και προϊόντων και η εύρυθμη λειτουργία των δημοσίων διοικήσεων είναι σημαντικοί καθοριστικοί παράγοντες για την οικονομική ανθεκτικότητα, καθώς και για την κυκλική, την πραγματική και την κοινωνική σύγκλιση μεταξύ των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ. Οι ανθεκτικές οικονομικές δομές εμποδίζουν τους κραδασμούς να έχουν σημαντικές και μακροχρόνιες συνέπειες για το εισόδημα και την απασχόληση στα κράτη μέλη και στο σύνολο της ζώνης του ευρώ. Με τον τρόπο αυτό, μειώνονται οι οικονομικές διακυμάνσεις και δημιουργείται ευνοϊκό περιβάλλον για βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η βελτίωση του συντονισμού της εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ιδιαιτέρως εκείνων που ορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, μπορεί να δημιουργήσει θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις στα κράτη μέλη και να ενισχύσει τα θετικά αποτελέσματά τους.
- (10) Η εύρυθμη λειτουργία των αγορών εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής προστασίας είναι σημαντικά θεμέλια για οικονομική ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, για τη μείωση της ανισότητας και για την ανθεκτικότητα των εθνικών οικονομιών και της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Για την επίτευξη ανοδικής σύγκλισης στον τομέα αυτόν, ο *Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων*, ο οποίος διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017, καθορίζει 20 βασικές αρχές, οι οποίες εμπίπτουν σε τρία ευρύτερα κεφάλαια: i) ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας· ii) δίκαιες συνθήκες εργασίας· και iii) κοινωνική προστασία και ένταξη.
- (11) Παρότι έχει σημειωθεί πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις με στόχο τη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής των αγορών εργασίας, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαφορές στη ζώνη του ευρώ, οι οποίες συνεχίζουν να δημιουργούν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της. Οι καλά σχεδιασμένες πολιτικές για την αγορά εργασίας που είναι καθόλα συνδυασμένες με συστήματα κοινωνικής προστασίας μπορούν να στηρίζουν τις μεταβολές και την επανένταξη στην αγορά εργασίας, να μειώσουν τον κατακερματισμό της αγοράς εργασίας, να παράσχουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς αυτόματης σταθεροποίησης και να προωθήσουν την ισότητα των ευκαιριών για όλους και την οικονομική και κοινωνική σύγκλιση. Οι καλά σχεδιασμένες ρυθμίσεις του χρόνου εργασίας μπορούν να συμβάλουν στην άμβλυνση των διαταραχών. Η αποτελεσματική και έγκαιρη ενεργοποίηση των ανέργων που μπορούν να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας μπορεί να επιτευχθεί παρέχοντας εξατομικευμένη υποστήριξη για την αναζήτηση εργασίας, την κατάρτιση και την επανειδίκευση, προστατεύοντας ταυτόχρονα εκείνους που δεν είναι σε θέση να συμμετέχουν. Οι αναδυόμενες νέες μορφές απασχόλησης και οι νέες μορφές συμβάσεων επιφέρουν προκλήσεις σχετικά με την εργασιακή ασφάλεια και την κοινωνική προστασία. Στο πλαίσιο αυτό, η νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης πρέπει να εξασφαλίζει δίκαιες και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας για όλους τους εργαζόμενους.

- (12) Τα αποτελεσματικά συστήματα κοινωνικής προστασίας είναι ζωτικής σημασίας για την προαγωγή αγορών εργασίας χωρίς αποκλεισμούς, τη διασφάλιση επαρκούς εισοδηματικής στήριξης και κατάλληλης κοινωνικής στήριξης μέσω της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες. Οι μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων και οι πολιτικές για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής έχουν επίσης καίρια σημασία για την προώθηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Θα πρέπει να αρθούν οι περιττοί περιορισμοί στην εργασιακή, τομεακή και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων λόγω των συστημάτων απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας.
- (13) Η πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και την αντιμετώπιση των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων. Οι επαρκείς επενδύσεις στο ανθρώπινο κεφάλαιο μέσω των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, που συμβάλλουν στη βελτίωση της δια βίου μάθησης και διασφαλίζουν ότι τα επίπεδα δεξιοτήτων ανταποκρίνονται στις σημερινές και μελλοντικές ανάγκες των αγορών εργασίας διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής της οικονομίας και πραγματικής σύγκλισης πιο μακροπρόθεσμα. Οι επενδύσεις σε δεξιότητες μπορούν επίσης να προωθήσουν την καινοτομία και να αυξήσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα, επιπλέον της διασφάλισης της κοινωνικής ένταξης και της κινητικότητας.
- (14) Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά προϊόντων που αυξάνουν τον ανταγωνισμό και οι μεταρρυθμίσεις που βελτιώνουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και την ποιότητα των θεσμών (συμπεριλαμβανομένου ενός αποτελεσματικού συστήματος δικαιοσύνης που διευκολύνει την εκτέλεση των συμβάσεων) προωθούν την οικονομική ανθεκτικότητα στα κράτη μέλη και στη ζώνη του ευρώ στο σύνολό της. Η περαιτέρω ολοκλήρωση της Ενιαίας Αγοράς έχει αποδειχθεί ότι αποτελεί τον μείζονα μοχλό ανάπτυξης και σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών. Η Ενιαία Αγορά εξακολουθεί να διαθέτει σημαντικό ανεκμετάλλευτο δυναμικό και απαιτείται σημαντική πρόοδος για την ολοκλήρωσή της. Η έγκαιρη εφαρμογή και η βελτίωση της επιβολής της ισχύουσας νομοθεσίας έχουν επίσης καίρια σημασία προκειμένου να μπορέσουν να αξιοποιηθούν τα οφέλη της ενιαίας αγοράς. Η ενιαία αγορά των υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών, των ψηφιακών, των ενεργειακών και των μεταφορικών υπηρεσιών) αποτελούν την εκκρεμούσα πρόκληση. Η προσοχή θα πρέπει, ωστόσο, να επικεντρωθεί επίσης στις αγορές αγαθών για την αποφυγή πιθανού κατακερματισμού της αγοράς. Η ψηφιακή ενιαία αγορά αναμένεται να συμβάλει στην ολοκλήρωση του νομικού περιβάλλοντος για την επιτάχυνση της ψηφιοποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων ως απαραίτητο μέτρο για τη βελτίωση των επιδόσεων των αγορών προϊόντων και της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας. Συνεπώς η ολοκλήρωση και υλοποίηση των διαφόρων στρατηγικών για την ενιαία αγορά μέχρι το 2018 παραμένει ο κοινός μας στόχος.

- (15) Ενώ η συνολική ευρωστία του τραπεζικού τομέα της ζώνης του ευρώ έχει αυξηθεί από τότε που ξέσπασε η κρίση και οι τραπεζικές χορηγήσεις δανείων άρχισαν να αυξάνονται εκ νέου, εξακολουθούν να υπάρχουν αδυναμίες και πρέπει να αντιμετωπιστούν. Οι τράπεζες αντιμετωπίζουν χαμηλή κερδοφορία. Η ανάγκη προσαρμογής των επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών, οι συνθήκες χαμηλών επιτοκίων και η αύξηση του ανταγωνισμού από άλλες μορφές χρηματοδότησης εξακολουθούν να ασκούν πιέσεις στην κερδοφορία των τραπεζών. Απαιτούνται συνεπώς περαιτέρω προσπάθειες για να διασφαλισθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους. Τα ποσοστά των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) έχουν σταθεροποιηθεί σε όλα σχεδόν τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ που πλήττονται περισσότερο ή εμφανίζουν πτωτική τάση, αλλά η πρόοδος παραμένει αργή και άνιση μεταξύ των τραπεζών. Τα υψηλά ποσοστά ΜΕΔ παρεμποδίζουν τη δανειοδοτική ικανότητα των τραπεζών, τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής και την ικανότητα οικονομικής προσαρμογής. Καθιστούν εξάλλου τρωτό το τραπεζικό σύστημα στο σύνολό του και πρέπει να αντιμετωπισθούν τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, όπως ορίζεται στο σχέδιο δράσης που συμφωνήθηκε από το Συμβούλιο τον Ιούλιο 2017. Η Επιτροπή, όπως ανέφερε στην ανακοίνωσή της, της 11ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, εργάζεται επί του παρόντος για την εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων για τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, καθώς και για τη μείωση του κινδύνου μελλοντικής δημιουργίας ΜΕΔ.
- (16) Η ισχυροποίηση της θεσμικής αρχιτεκτονικής της ONE απαιτεί, κατά προτεραιότητα, την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης και την περαιτέρω πρόοδο στον τομέα της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Η δημιουργία της Τραπεζικής Ένωσης έχει προχωρήσει σημαντικά, αλλά παραμένει ημιτελής. Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη του Ιουνίου 2016, όπως ορίζεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2016, πρόκειται να συνεχιστούν οι εργασίες για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης αναφορικά με τη μείωση και τον επιμερισμό κινδύνων, μεταξύ άλλων μέσω ενός ευρωπαϊκού συστήματος εγγύησης των καταθέσεων και καθιστώντας τον κοινό δημοσιονομικό μηχανισμό ασφάλειας του Ενιαίου Ταμείου Εξυγίανσης πλήρως λειτουργικό το αργότερο ως το τέλος της μεταβατικής περιόδου του Ταμείου όπως καθορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 806/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Στην πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης γίνεται προσπάθεια να δοθούν κατευθύνσεις για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης. Οι προσπάθειες για την περαιτέρω μείωση του κινδύνου και τη βελτίωση της διαχείρισης κινδύνου των τραπεζών πρέπει να συνεχιστούν. Στο πλαίσιο αυτό, οι εντατικές προσπάθειες για επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τη δέσμη κανονιστικών ρυθμίσεων που προτάθηκε από την Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2016 έχουν καίρια σημασία, καθώς και η περαιτέρω πρόοδος στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και οι προσπάθειες για την επίτευξη προόδου στον καταμερισμό των κινδύνων, σύμφωνα με τον οδικό χάρτη που κατάρτισε το Συμβούλιο Ecofin τον Ιούνιο του 2016.

- (17) Η Λευκή βίβλος της Επιτροπής για το μέλλον της Ευρώπης περιγράφει πιθανά σενάρια για το μέλλον της Ένωσης. Η Επιτροπή συνέβαλε περαιτέρω με σειρά εγγράφων προβληματισμού, στα οποία συγκαταλέγεται το έγγραφο προβληματισμού σχετικά με την εμβάθυνση της ONE, βασισμένο στην έκθεση των πέντε προέδρων, που προτείνει συνολική θεώρηση και σαφή αλληλουχία ενεργειών για την ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής της ONE. Η Επιτροπή υπέβαλε επιπρόσθετες προτάσεις το φθινόπωρο του 2017.
- (18) Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας σχετικά με τις εργασιακές και τις κοινωνικές πτυχές της παρούσας σύστασης.

ΣΥΝΙΣΤΑ στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση, μεμονωμένα και συλλογικά, στο πλαίσιο της Ευρωομάδας το διάστημα 2018-2019, ώστε:

1. Να εφαρμόσουν πολιτικές που στηρίζουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και βελτιώνουν την ανθεκτικότητα, την επανεξισορρόπηση και τη σύγκλιση. Να σημειώσουν σημαντική πρόοδο προς την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, ιδίως στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών, των ψηφιακών, των ενεργειακών και των μεταφορικών υπηρεσιών, καθώς και την εφαρμογή συναφών μεταρρυθμίσεων στην αγορά προϊόντων σε εθνικό επίπεδο. Δεδομένων των ευνοϊκών κυκλικών συνθηκών, όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις που αυξάνουν την παραγωγικότητα και το αναπτυξιακό δυναμικό, βελτιώνουν το θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, αίρουν τα εμπόδια στις επενδύσεις και ενισχύουν την καινοτομία, στηρίζουν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και μειώνουν τις ανισότητες. Τα κράτη μέλη με ελλείμματα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ή υψηλό εξωτερικό χρέος θα πρέπει επιπλέον να επιδιώξουν τη συγκράτηση του κόστους εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και να επιδιώξουν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Τα κράτη μέλη με υψηλά πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα πρέπει επίσης να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την προώθηση της αύξησης των μισθών, σεβόμενα τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων, και να εφαρμόσουν κατά προτεραιότητα μέτρα που ευνοούν τις επενδύσεις, στηρίζουν την εγχώρια ζήτηση και το αναπτυξιακό δυναμικό, διευκολύνοντας έτσι την επανεξισορρόπηση.
2. Να επιτύχουν τον σχεδιαζόμενο, σε γενικά πλαίσια ουδέτερο δημοσιονομικό προσανατολισμό για τη ζώνη του ευρώ, συμβάλλοντας σε ισορροπημένο μείγμα πολιτικών. Να επιτύχουν κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών, ειδικότερα όπου οι δανειακοί συντελεστές είναι υψηλοί, και υποστήριξης της οικονομίας, τηρώντας πλήρως το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης και λαμβάνοντας υπόψη το δημοσιονομικό περιθώριο και τις δευτερογενείς επιπτώσεις μεταξύ των κρατών μελών. Να επωφεληθούν των βελτιούμενων οικονομικών συνθηκών προκειμένου να ανοικοδομήσουν δημοσιονομικά αποθέματα ασφαλείας, συνεχίζοντας παράλληλα να ενισχύουν το δυναμικό της οικονομικής ανάπτυξης. Να διασφαλίσουν την αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών δημοσιονομικών πλαισίων. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιδιώξουν την εφαρμογή πολιτικών οι οποίες στηρίζουν τις επενδύσεις και βελτιώνουν την ποιότητα και τη σύνθεση των δημόσιων οικονομικών μέσω, μεταξύ άλλων, της επανεξέτασης των δαπανών και της θέσπισης φιλοαναπτυξιακών και δίκαιων φορολογικών δομών. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν και να εφαρμόσουν μέτρα για τη μείωση της φορολογικά μεροληπτικής μεταχείρισης του χρέους και την καταπολέμηση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, με σκοπό την εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού, τη δίκαιη μεταχείριση των φορολογουμένων και την προστασία των δημόσιων οικονομικών και της σταθερότητας εντός της ζώνης του ευρώ. Αυτό περιλαμβάνει συνεχές έργο για την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών (ΚΕΒΦΕ).

3. Να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις που προωθούν τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων απασχόλησης, ίσες ευκαιρίες και πρόσβαση στην αγορά εργασίας, δίκαιες συνθήκες εργασίας, και στήριξη της κοινωνικής προστασίας και ένταξης. Οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να αποσκοπούν σε: i) αξιόπιστες συμβάσεις εργασίας που παρέχουν ευελιξία και ασφάλεια για εργαζομένους και εργοδότες, σε συνδυασμό με την κατάλληλη στήριξη για τη μετάβαση και την αποτροπή του κατακερματισμού της αγοράς εργασίας· ii) ποιοτικά, αποδοτικά και χωρίς αποκλεισμούς συστήματα δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, που αποσκοπούν στην αντιστοίχιση των δεξιοτήτων με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας· iii) αποτελεσματικές ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας που στηρίζουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας· iv) βιώσιμα και επαρκή συστήματα κοινωνικής προστασίας, που συμβάλλουν σε όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής στην κοινωνική ένταξη και στην ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας και ανταποκρίνονται σε νέες μορφές απασχόλησης και εργασιακών σχέσεων· v) απρόσκοπτη κινητικότητα του εργατικού δυναμικού σε θέσεις εργασίας, τομείς και τόπους· vi) αποτελεσματικό κοινωνικό διάλογο και μισθολογικές διαπραγματεύσεις στο κατάλληλο επίπεδο, σύμφωνα με τις εθνικές ιδιαιτερότητες· vii) ελάφρυνση της φορολόγησης της εργασίας, ιδίως για τα χαμηλά εισοδήματα και τα δεύτερα εργαζόμενα μέλη της οικογένειας.
4. Σύμφωνα με τον οδικό χάρτη του Συμβουλίου (ECOFIN) του Ιουνίου του 2016, να συνεχίσουν τις εργασίες για την ολοκλήρωση της Τραπεζικής Ένωσης αναφορικά με τη μείωση και τον επιμερισμό κινδύνων, συμπεριλαμβανομένου ενός Ευρωπαϊκού συστήματος ασφάλισης των καταθέσεων, καθιστώντας λειτουργικό τον κοινό μηχανισμό ασφαλείας για το Ενιαίο Ταμείο Εξυγίανσης κατά τα συμφωνηθέντα. Να ενισχύσουν περαιτέρω το ευρωπαϊκό κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο ώστε να αποφευχθεί η σώρευση κινδύνων. Να λάβουν μέτρα για την αισθητή επιτάχυνση της μείωσης των επιπέδων των μη εξυπηρετούμενων δανείων με βάση το συμφωνηθέν στο πλαίσιο του Συμβουλίου (ECOFIN) σχέδιο δράσης και να προωθήσουν την ομαλή απομόχλευση σε κράτη μέλη με υψηλό ιδιωτικό χρέος. Να αναπτύξουν περαιτέρω την Ένωση των Κεφαλαιαγορών προκειμένου να στηριχθεί η ανάπτυξη στην πραγματική οικονομία, διασφαλίζοντας παράλληλα τη σταθερότητα της χρηματοπιστωτικής αγοράς.
5. Να πραγματοποιήσουν ταχεία πρόοδο για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής που δρομολογήθηκαν το φθινόπωρο του 2017, με πλήρη σεβασμό της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης και κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή προς τα κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος